

Затверджую
Директор школи
_____ Р.В. Вавричук

Положення
про запобігання та
протидію булінгу
Тернопільської
загальноосвітньої школи І-
ІІІ ступенів № 13 імені
Андрія Юркевича

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
школи № _____ 2019 р.

I. Загальні положення.

1.1. Положення про запобігання і протидію булінгу (далі – Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню) від 18.12.2018 р. № 2657- VIII і регламентує порядок розгляду випадків булінгу у Тернопільській загальноосвітній школі I-III ступенів № 13 імені Андрія Юркевича.

1.2. Положення розроблено з метою запобігання, профілактики та попередження булінгу; створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства; ознайомлення усіх учасників освітнього процесу з антибулінговою політикою; визначення процедури розгляду фактів цькування та порядку подання звернень про випадки насильства.

1.3. Положення про запобігання та протидію булінгу є однією зі складових у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

II. Булінг, його види та ознаки.

2.1. Булінг (цькування) – це діяння (дія або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

2.2. Варто пам'ятати, що булінг (цькування) відрізняється від сварки або конфлікту між дітьми кількома типовими ознаками:

- По-перше, це систематичність (повторюваність) діяння - вчинення різних формах насильства (фізичного, економічного, психологічного, сексуального, втому числі за допомогою засобів електронної комунікації) двічі і більше разів стосовно однієї і тієї ж особи;

- По-друге, булінг (цькування) майже завжди має злий умисел, коли метою дій кривдника є умисне заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страху, тривоги, бажання підпорядковувати потерпілого своїм інтересам та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого;

- По-третє, для булінгу (цькування) характерний дисбаланс сил – владний дисбаланс між кривдником і потерпілим (асиметричні відносини), різниця у фізичному розвитку, рівні соціально-психологічної адаптованості, соціальному статусі, стані здоров'я (наявність інвалідності чи особливих освітніх потреб), ментальному розвитку тощо;

- По-четверте, відсутність розкаяння у кривдника. Варто пам'ятати, що булінг (цькування) ніколи не припиняється самостійно – потрібне втручання сторонніх осіб, захист і допомога потерпілому, кривднику та свідкам.

2.3. Булінг (цькування) проявляється через різні форми насильства, які вчиняються систематично по відношенню до однієї і тієї ж особи.

Це можуть бути прояви:

1) **фізичного насильства**, що включає штовхання, зачіпання, підніжки, бійки, стусани, ляпаси, удари та інші дії, які завдають біль і тілесні ушкодження тощо;

2) **психологічного насильства**, що включає образи, поширення неправдивих чуток, глузування, залякування, ізоляція, ігнорування, бойкот, відмова від спілкування, погрози, маніпуляції, шантаж тощо;

3) **економічного насильства**, що включає дрібні крадіжки, пошкодження або знищення особистих речей, вимагання грошей, їжі тощо;

4) **сексуального насильства**, що включає образливі жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток, обмацування сексуального (інтимного) характеру та/або змісту тощо.

III. Алгоритм реагування. Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу.

3.1. Здобувачі освіти, педагогічні працівники, працівники школи, батьки зобов'язані повідомляти директора школи (у випадку його відсутності чергового адміністратора) про факти булінгу, учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення стосовно інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

3.2. Будь-які звернення учнів, їхніх батьків, педагогів, інших працівників щодо випадків булінгу розглядаються директором школи відповідно до заяв (Додаток 1), що надійшли.

3.3. Директор школи розглядає таке звернення та з'ясовує усі обставини булінгу.

3.4. Директор школи створює комісію з розгляду випадків булінгу (далі – Комісія) та видає організаційний наказ про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб.

3.5. Комісія протягом десяти днів проводить розслідування, робить аналітичний звіт та приймає відповідне рішення. Результати рішення доводяться до відома зацікавлених осіб.

3.6. Комісія складає акт (Додаток 2) про наслідки розслідування, рішення комісії реєструються в окремому журналі (Додаток 3) та зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів усіх членів комісії.

3.7. До складу Комісії входять директор школи, заступник директора з виховної роботи, практичний психолог, соціальний педагог, залучаються також педагоги, батьки постраждалого та кривдника, інші зацікавлені особи.

3.8. Якщо випадок не носить систематичний характер і не має злого умислу, то питання вирішується у межах школи із залученням членів Комісії.

3.9. Якщо Комісія визнала, що це був булінг, то директор школи зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції України та Службу у справах неповнолітніх та дітей.

3.10. Якщо Комісія не кваліфікує випадок булінгом, а постраждалий з цим не згідний, то він може звертатись до органів Національної поліції, гарячу телефонну лінію щодо булінгу та Службу у справах неповнолітніх та дітей.

IV. Відповідальність осіб.

4.1. Кривдник (булер), потерпілий (жертва), за наявності – спостерігачі зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

4.2. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування) за результатами розслідування та висновків Комісії надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги учасникам освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками, або постраждали від булінгу.

4.3. Директор школи або уповноважені ним особи відповідно до чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу.

4.4. У разі повторного факту виявлення насильницьких дій, злісного невиконання рішень та рекомендацій Комісії, голова Комісії доводить до відома уповноважених осіб, які діють відповідно до законодавства України.

V. Заходи щодо запобігання та протидії булінгу.

5.1. Робота із запобігання та протидії проявам булінгу проводиться у трьох напрямках: управлінському, просвітницькому, профілактичному.

5.2. Управлінський напрям – це аналіз ситуації в школі, розроблення правил поведінки, алгоритмів дій, плану заходів, здійснення моніторингу щодо виконання плану заходів, комфортності освітнього середовища.

5.3. Просвітницький напрямок – це системна робота з інформування, роз'яснення з метою формування навичок терпимої та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії учасників освітнього процесу.

5.4. Профілактичний напрямок – це системна робота щодо попередження конфліктних ситуацій, їх конструктивного вирішення, розвитку комунікативних здібностей в учасників освітнього процесу.

5.5. Результатом профілактичної роботи є знання всіма учасниками освітнього процесу своїх прав та можливостей, способів дій та реагування на випадки булінгу свідками, учасниками або об'єктом якого вони стали, або могли стати.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення про запобігання та протидію булінгу в Тернопільській ЗОШ І-ІІІ ст. № 13 імені Андрія Юркевича схвалюється педагогічною радою та затверджується директором школи, план заходів із протидії боулінгу затверджується наказом директора і є обов'язковим для виконання усіма учасниками освітнього процесу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом директора після схвалення педагогічною радою.

Додаток 1

Директору ТЗОШ І-ІІІ ст. № 13
імені Андрія Юркевича

статус, ПІБ заявника

контактний телефон

Заява

Прошу Вас розглянути ситуацію, яка склалась між

статус, ПІБ особи, що зазнала знущань

та _____

статус, ПІБ кривдника

на ознаки виявлення булінгу.

Опис ситуації та конкретних фактів у довільній формі.

Дата

Підпис

АКТ
про наслідки розслідування випадку булінгу
«__» _____ 20__ року

_____ (зазначити прізвище та ініціали потерпілого)

Місце проживання _____

Тел. _____

Комісія у складі:

1. _____

(П.І.Б, місце роботи, посада)

2. _____

(П.І.Б, місце роботи, посада)

3. _____

(П.І.Б, місце роботи, посада)

з'ясувала обставин вчинення булінгу (насильства), за наслідками якого склала цей акт.

Комісією виявлено, що _____

Вжиті заходи щодо припинення булінгу (насильства) та надання допомоги постраждалим від насильства: _____

Члени комісії:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

З актом ознайомлений (а): / _____ /;

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

/ _____ /;

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

